

**МАТЕРІАЛИ ДРУКУЮТЬСЯ
УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ**

**МАТЕРІАЛИ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО-
ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
КУРСАНТІВ ТА СТУДЕНТІВ**

**УПРАВЛІНСЬКІ, ПРАВОВІ
ТА ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ
ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ БЕЗПЕКИ
ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ
НАСЕЛЕННЯ І ТЕРИТОРІЙ**

Львів – 2017

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

д-р техн. наук Рак Т.Є. – головний редактор

канд. техн. наук Лин А.С.

канд. техн. наук Пархоменко Р.В.

канд. екон. наук Повстин О.В.

канд. екон. наук Мартин О.М.

канд. техн. наук Яковчук Р.С.

д-р техн. наук Зачко О.Б.

канд. юр. наук Саміло А.В.

**ОРГАНІЗАТОР
ТА ВИДАВЕЦЬ**

Львівський державний університет
безпеки життєдіяльності

**Технічний редактор,
комп'ютерна верстка
та друк на різнографі**

Хлевой О.В.

Відповідальний за друк Фльорко М.Я.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ:

ЛДУ БЖД, вул. Клепарівська, 35,
м. Львів, 79007

Контактні телефони:

(032) 233-24-79, 233-14-97,
тел/факс 233-00-88

E-mail:

ndr@ubgd.lviv.ua

Управлінські, правові та економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності населення і територій: Матеріали міжвузівської науково-практичної конференції курсантів та студентів – Л.: ЛДУ БЖД, 2017. – 289 с.

Збірник сформовано за науковими матеріалами міжвузівської науково-практичної конференції курсантів та студентів «Управлінські, правові та економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності населення і територій».

Збірник містить матеріали таких тематичних секцій:

- I секція – Управлінські аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- II секція – Правові аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності;
- III секція – Економічні аспекти забезпечення безпеки життєдіяльності

© ЛДУ БЖД, 2017

Здано в набір 23.04.2017. Підписано до друку 27. 04. 2015. Формат 60x84^{1/3}. Папір офсетний. Ум. друк. арк. 19,5. Гарнітура Times New Roman. Друк на різнографі. Наклад: 100 прим.
Друк: ЛДУ БЖД
вул. Клепарівська, 35, м. Львів, 79007.

За точність наведених фактів, економіко-статистичних та інших даних, а також за використання відомостей, що не рекомендовані до відкритої публікації, відповідальність несуть автори опублікованих матеріалів. При передруковуванні матеріалів, посилання на збірник обов'язкове.

льство керується законами демократії а не тваринного світу де перемагає сильніший. Для припинення дії тероризму потрібно забезпечити належний рівень життя у всіх країнах також враховувати права та свободи кожного громадянина а не керівної особи, бо зараз світ живе за законами демократії а не тоталітаризму.

Список літератури:

1. Тероризм у формі боротьби за національний суверенітет: до постановки проблеми / А.В. Саміло, В.В. Шишко, О.В. Повстин, Р.С. Яковчук // Вісник НУ «Львівська політехніка». Серія «Юридичні науки» – Львів: НУ «Львівська політехніка», – 2015. – № 824. – С. 313-319.
2. Закон України від 20.03.2003 № 638-IV «Про боротьбу з тероризмом».
3. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 № 2341-III (Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст.131).

УДК 355.588:347.1

М.П. ГУСАК, Р.С. ЯКОВЧУК

м. Львів, Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ

Розбудова української держави потребує не лише сучасного рівня економічного прогресу та відповідності міжнародним стандартам, а і розвитку культури державного управління. За роки незалежності України нагромаджено певний досвід практичного розв'язання управлінських завдань, вироблено чимало управлінських рішень, які визначили об'єктивну потребу у формуванні сучасного підходу в державному управлінні, зокрема в сфері цивільного захисту держави.

Однією з основних цілей політики реформування системи цивільного захисту є створення апарату керування сучасного типу, який зможе застосувати сучасні технології (соціальні, інформаційні, управлінські та ін.). В систему таких змін покладений новий курс розвитку Єдиної державної системи цивільного захисту в основу якої входить ряд завдань, таких як: модернізація організаційно-штатної структури, забезпечення ефективності державного управління у сфері цивільного захисту, удосконалення системи реагування на надзвичайні ситуації, підготовка, перепідготовка та підвищення кваліфікації фахівців з питань цивільного захисту, а також ряд законів та інших нормативних актів, які складають правову основу цивільного захисту.

Розвиток суспільства та рівень його безпеки відбувається під впливом соціального управління, цілеспрямованого впливу людей на власну

суспільну, колективну і групову життєдіяльність, яке складається з двох типів: само-регулювання суспільства (безпосереднє управління); державного управління (через спеціально створені структури держави).

Державне управління - цілеспрямований організаційний, регулюючий та контролюючий вплив суб'єкта державного управління на об'єкт державного управління шляхом запровадження державної політики, виробленої політичною системою та законодавчо закріпленої через діяльність органів державної влади, наділених необхідною компетенцією [1].

Для дослідження проблем державного управління використовується методологія системного підходу, яка дозволяє аналізувати будь-який об'єкт або явище як систему в єдності всіх її складових, що безперервно взаємодіють як між собою, так і з зовнішнім середовищем.

Система - це сукупність взаємодіючих елементів, які мають інтегральні властивості, не притаманні кожному з цих елементів окремо. Особливостями будь-якої системи, в тому числі системи цивільного захисту є її цілісність, структурність, ієрархічність організації (тобто наявність сукупності підсистем різного рівня, які розташовані в порядку поступовості), наявність різних типів необхідних комунікацій між елементами та наявність інтегрованої якості, цілеспрямованість функціонування на корисний результат.

В управлінні як суб'єктом, так і об'єктом управлінського впливу виступає людина. Специфіка державного управління як виду управління полягає в тому, що воно спирається на владу - організаційну силу суспільства, здатну до примусу, та поширює свій вплив на все суспільство.

Суб'єктом державного управління є орган державної влади, орган місцевого самоврядування чи посадова особа, яка наділена владними повноваженнями для здійснення державного управління.

Об'єктом державного управління відповідно до організаційно-структурного критерію виступають формально визначені структури (область, місто, район, підприємство), а за функціональними критерієм - види діяльності, в тому числі цивільний захист [2].

Останніми роками відбувається інтенсивне формування загальної теорії безпеки життєдіяльності світового співтовариства з урахуванням суспільних потреб і висвітленням усіх аспектів від екологічних, економічних, технічних до соціальних, воєнних, політичних. Механізмом забезпечення безпеки життєдіяльності населення є державне управління у сфері цивільного захисту. Теорія державного управління у сфері цивільного захисту, очевидно, може мати тільки міждисциплінарний характер, синтезуючи ідеї, підходи й методи природних і гуманітарних наук, виробляючи в землян новий науковий світогляд, нову культуру сталого розвитку й безпечного проживання на планеті. Спрямованість дослідження на вирішення наукової проблеми в галузі державного управління у сфері цивільного захисту, а також практична відсутність теоретичних розробок у цій сфері зумовлюють необхідність проведення аналізу сутності державного управління крізь призму цієї проблеми.

Сьогодні офіційне визнання державного управління як виду суспільної діяльності й галузі науки підкреслює нагальну потребу у створенні та розвитку національної школи державного управління, у тому числі у сфері цивільного захисту як системи забезпечення безпеки життєдіяльності населення. Таку ситуацію маємо в результаті того, що в Україні з моменту проголошення її незалежності розпочали різнопланові реформи ще до розроблення їх теоретичних засад і чіткого визначення мети. Відсутність чітко та однозначно сформульованої головної мети стосується й системи державного управління у сфері цивільного захисту.

Можна погодитися з тим, що головна мета, виражаючи суть і довготривалу спрямованість політики держави, є відносно стабільною характеристикою діяльності суб'єкта державного управління, на різних етапах вона конкретизується в послідовну систему цілей. Тому, розглядаючи різні аспекти державного управління у сфері цивільного захисту, доцільно виходити з необхідності реалізації конкретних цілей управління державою.

Основними цілями діяльності уряду щодо сфери цивільного захисту слід вважати [3]:

- реформування суспільних відносин;
- формування ефективної системи забезпечення безпеки життєдіяльності й створення необхідних економічних та організаційно-правових умов для її розвитку;
- забезпечення функціонування системи державного управління у сфері цивільного захисту на рівні, достатньому для задоволення потреби в особистій безпеці та досягнення національної безпеки країни;
- структурна перебудова сфери з урахуванням стратегічних прогнозів;
- вихід на європейські та світові рівні прийняттого ризику;
- вироблення стратегії й тактики реформування системи науки, освіти, підготовки кадрів у сфері безпеки життєдіяльності та механізму освоєння науково-технічного прогресу практикою.

Список літератури:

1. Державне управління: словник-довідник / В. М. Князєв, В. Д. Бакуменко та ін. – К.: Вид-во УАДУ, 2002. – С. 117-118.
2. Маслов Є.П. Державна політика у сфері цивільного захисту України в умовах надзвичайних ситуацій [Електронний ресурс] / Є.П. Маслов. – Режим доступу: www.zerkalov.kiev.ua.
3. Белоусов А.В. Механізми державного управління ризиками виникнення надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру: Дис... канд. наук держ. упр.: 25.00.02; – Захищена 2015. – Х., 2015. – 233 с.

Т.О. Лутікова, Т.М. Чорна НОРМАТИВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ ЛЮДИНИ В УКРАЇНІ	133
М.В. Пірак, Т.М. Чорна НОРМАТИВНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ СОЦІАЛЬНОГО ПАРТНЕРСТВА В УКРАЇНІ	136
Михайлюк М.І., Міллер О. В. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	139
Мошкола Я.І., Міллер О. В. РЕГУЛЮВАННЯ ПРАВОВОГО ЗАКОНОДАВСТВА У СФЕРІ БЕЗПЕКИ ЛЮДИНИ	142
І.В. Луц, О.В. Міллер ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВИЙ МЕХАНІЗМ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ	144
І.В. Луц, Р.С. Яковчук ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВІ ЗАСАДИ ТА ПРИНЦИПИ БОРОТЬБИ З ТЕРОРИЗМОМ.....	145
М.П. Гусак, Р.С. Яковчук ПРИНЦИПИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ У СФЕРІ ЦИВІЛЬНОГО ЗАХИСТУ.....	147
М.В. Іванець, Р.С. Яковчук СТАН ПРОБЛЕМАТИКИ ДЕРЖАВНОГО УПРАВЛІННЯ ЗАХИСТОМ НАСЕЛЕННЯ У НАДЗВИЧАЙНИХ СИТУАЦІЯХ	150
В.М. Кислашко, Р.С. Яковчук ПОСИЛЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ЗА ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ТЕХНОГЕННОЇ ТА ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ	152
М.О.Олексієнко, Р.С. Яковчук РОЛЬ ПРАВОВОЇ РОБОТИ У ФОРМУВАННІ ПРАВОВОЇ КУЛЬТУРИ ЛЮДИНИ, ЯК СУБ'ЄКТА БЕЗПЕКИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ.....	154
І.І. Трачук, Р.С. Яковчук РОЛЬ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ДРУЖИНИ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ПОЖЕЖНОЇ БЕЗПЕКИ ДЕРЖАВИ	156
А.М. Савченко, Р.С. Яковчук МЕХАНІЗМИ ФУНКЦІОНУВАННЯ ДОБРОВІЛЬНОЇ ПОЖЕЖНОЇ ОХОРОНИ	158
Арістархова А.М. ЕКОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ РИЗИКУ	160
Дубинська І.В. КРИМІНАЛЬНО – ПРАВОВА ОЦІНКА ЗЛОЧИНІВ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	162